

POWIATOWY URZĄD PRACY W GDYNI

**MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W
GDYNI
ZA ROK 2010**

Część II

Gdynia 2011

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. Analiza porównawcza rynku pracy w skali kraju i województwa pomorskiego w 2010 roku. Analiza absolwentów szkół wyższych według szkół i grup kierunków za rok akademicki 2009/2010 w Gdyni	5
II. Analiza szkół policealnych, ponadgimnazjalnych, zawodowych w powiecie miasta Gdynia za rok szkolny 2009/2010 oraz prognoza na rok 2011.....	25
III. Analiza absolwentów zarejestrowanych w PUP w Gdyni według szkół i zawodów w roku 2010 oraz przewidywani absolwenci w roku 2011.....	28
WNIOSKI	29

Wstęp

Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni analizując sytuację na lokalnym rynku pracy prowadzi stałe badanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Przez monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno - zawodowym. Na podstawie badania powstaje raport końcowy opisujący sytuację na lokalnym rynku pracy. Raporty tworzone są dwa razy w roku. Półroczny obejmuje analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie, na podstawie danych z danego półrocza i ma charakter diagnostyczny. Natomiast raz w roku tworzony jest raport opisujący sytuację na rynku pracy w danym roku.

Niniejszy raport to część II prognostyczna, obejmująca analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o dane o absolwentach szkół ponadgimnazjalnych i wyższych według szkół i grup kierunków za rok akademicki 2009/2010.

W dobie gospodarki rynkowej szczególną uwagę należy poświęcić na dostosowanie systemu kształcenia do zmieniającego się zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje zasobów ludzkich. Wdrożenie systemu monitoringu pomoże określić kierunki i natężenie zmian zachodzących w strukturze zawodowo - kwalifikacyjnej na rynku pracy. Ma on służyć lepszemu dopasowaniu kwalifikacji osób poszukujących pracy do oczekiwań pracodawców. Badanie to pomaga usprawnić pracę poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Zawód nadwyżkowy można nazwać zawodem mniej pożądanym przez

pracodawców – więcej jest chętnych do pracy, niż miejsc pracy w danym zawodzie. W dużo lepszej sytuacji znajdują się osoby posiadające zawód deficytowy – to znaczy taki w którym, popyt na pracowników posiadających dane kompetencje jest wyższy, niż podaż tych ludzi. Zgodnie z prawami rynku osoba posiadająca zawód deficytowy może w wielu przypadkach stawiać warunki na rynku pracy, wybierając dla siebie odpowiednią ofertę. Za sytuację idealną uznać możemy gdy obie wartości – podaż pracowników oraz popyt na pracowników w danym zawodzie równoważą się. W rzeczywistości sytuacja taka występuje jednak dość rzadko, rynek pracy jest zmienny.

Tegoroczny monitoring zawierać będzie komentarz dotyczący sytuacji na rynku pracy w skali kraju i województwa pomorskiego, który pomoże zorientować się czytelnikom w jakim kierunku zmierza oferta kształcenia w rejonie Trójmiasta i czy i w jakim stopniu pokrywa się ona z faktycznym zapotrzebowaniem na pracowników o określonych kwalifikacjach. Obecnie zajmowane wobec edukacji stanowisko propaguje postawę odchodzenia od modelu nauki nastawionej na jednorazową „ilość” przyswajanej wiedzy i popiera rozwój w kierunku, który pozwoli wykształcić umiejętność ciągłego odnawiania zasobów wiedzy z różnych dziedzin. Dzięki takiej zdolności będzie można szybko przystosowywać się do zmian zachodzących choćby na rynku pracy, ale również stosować ją w innych sferach życia codziennego.

Dlatego także stała analiza zapotrzebowania pracodawców oraz zmian zachodzących na rynku pracy pozwala niejako wyjść naprzeciw ich oczekiwaniom i pomocna jest dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy i uczących się, jak również wszelkich instytucji edukacyjnych i szkoleniowych w kreowaniu swojej pozycji na rynku pracy. Opracowanie to pomaga m.in. pracownikom instytucji rynku pracy, przedstawicielom instytucji edukacyjnych na zapoznanie się ze skalą niedostosowania struktury zawodów do potrzeb rynku pracy, a tym samym wskazuje konieczność prowadzenia zintegrowanych działań na rzecz dostosowania systemu kształcenia do potrzeb tegoż rynku.

I. Analiza porównawcza rynku pracy w skali kraju i województwa pomorskiego w 2010 roku. Analiza absolwentów szkół wyższych według szkół i grup kierunków za rok akademicki 2009/2010 w Gdyni.

We wstępie do poniższej analizy umieszczono już informację sugerującą zmiany jakich obecnie doświadcza rynek pracy - zachodzących bardzo indywidualnie na konkretnych obszarach gospodarczych, czasem w sposób gwałtowny, w innych przypadkach powolny i przewidywalny. Ważny natomiast jest wniosek jaki płynie ze wstępu do poniższego monitoringu, mówiący o tym, że ukończenie renomowanej szkoły nie równa się otrzymaniu dobrej pracy. Na rynku pracy liczą się konkretne umiejętności, indywidualność i innowacyjność, czyli odejście od szeroko pojętej standaryzacji. Poniżej, zanim zostaną poddane analizie dane ze szkół, podane zostaną informacje na temat osób pracujących, wolnych miejsc pracy oraz nowo utworzonych miejsc pracy na koniec II i IV kwartału 2010 roku w kraju i województwie pomorskim.

W kraju według zawodów na koniec II kwartału 2010r. najwięcej osób pracowało w sektorze prywatnym dużych i średnich przedsiębiorstw i byli to głównie **specjaliści** oraz **pracownicy usług osobistych i sprzedawcy**. W małych firmach najwięcej osób pracowało jako **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** i **pracownicy usług osobistych i sprzedawcy oraz pracownicy biurowi**.

W sektorze publicznym najwięcej osób pracowało w zawodach **specjalistów** oraz **techników i innego średniego personelu**.

W województwie pomorskim na koniec II kwartału 2010r. najwięcej osób pracowało w sektorze prywatnym w dużych i średnich przedsiębiorstwach w zawodach **specjalistów, robotników przemysłowych i rzemieślników** oraz **techników i innego średniego personelu**.

W małych firmach najczęściej osób pracowało jako **pracownicy usług osobistych i sprzedawcy, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**, a także **pracownicy przy pracach prostych**.

Według sekcji w kraju liczba pracujących na koniec II kwartału 2010r. wynosiła najczęściej w sektorze prywatnym: w **przetwórstwie przemysłowym oraz handlu hurtowym i detalicznym; naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle**. W sektorze publicznym – w **edukacji oraz opiece zdrowotnej i pomocy społecznej**.

Wśród dużych przedsiębiorstw liczba pracujących największa była w **przetwórstwie przemysłowym oraz handlu hurtowym i detalicznym; naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle**, podobnie jak w dużych i średnich firmach. Wyróżniającą się sekcją wśród małych firm było **budownictwo**.

W województwie pomorskim na koniec II kwartału 2010r. według sekcji liczba pracujących była największa w sektorze prywatnym w **przetwórstwie przemysłowym**, a także **edukacji i opiece zdrowotnej i pomocy społecznej**, jak również w **handlu hurtowym i detalicznym; naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle**. W firmach średniej wielkości najczęściej osób pracujących było w sekcjach **przetwórstwa przemysłowego, edukacji i opiece zdrowotnej i pomocy społecznej**.

W małych firmach w województwie pomorskim najczęściej osób pracowało w **transporcie i gospodarce magazynowej oraz budownictwie**.

Z powyższych danych wynika, że pod względem zawodów sytuacja w województwie pomorskim pokrywa się z ogólnym trendem panującym w 2010r. w kraju, natomiast jeśli chodzi o konkretne branże wyłania się kilka konkretnych sekcji, w których pracowało najczęściej osób - szczególnie w małych firmach - takich jak **budownictwo i transport i gospodarka magazynowa**, ponieważ charakterystycznymi dla gospodarki nadmorskiej.

Jeżeli chodzi o **wolne miejsca pracy** na koniec II kwartału w 2010r. w skali kraju najwięcej było ich w dużych i małych firmach. Przedsiębiorstwa średniej wielkości wykazywały mniejsze zapotrzebowanie na pracowników. Najwięcej wolnych miejsc pracy było w sektorze prywatnym, gdzie najbardziej poszukiwani byli **specjaliści** oraz **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**.

Najwięcej wolnych miejsc pracy **według sekcji** było na koniec II kwartału 2010r. w skali całego kraju w **przetwórstwie przemysłowym, budownictwie**, a także **handlu hurtowym i detalicznym; naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle**. Wolne miejsca pracy dotyczyły sektora prywatnego dużych i małych przedsiębiorstw. Małe firmy sektora prywatnego wykazały wolne miejsca pracy w sekcjach **budownictwa** oraz **handlu hurtowym i detalicznym; naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle**. W sektorze publicznym najwięcej wolnych miejsc pracy było w **administracji publicznej i obronie narodowej**.

Sytuacja na rynku pracy w województwie pomorskim odzwierciedla niemal identycznie sytuację w kraju. Najwięcej wolnych miejsc pracy było w sektorze prywatnym w zawodach **specjalistów** oraz **robotników przemysłowych i rzemieślników**, szczególnie w dużych firmach. W małych jednostkach najwięcej wolnych miejsc pracy było w zawodach **techników** i dla **robotników przemysłowych i rzemieślników**.

Według sekcji w województwie pomorskim najbardziej rozwinięty pod względem wolnych miejsc pracy był sektor prywatny małych firm.

Najwięcej wolnych miejsc pracy było w nim w sekcjach: **budownictwo** (lokalne inwestycje na terenie Trójmiasta, deweloperzy), **przetwórstwo przemysłowe** (rafineria Lotos), **działalność profesjonalna, naukowa i techniczna** (aktualnie rozbudowywany Park Naukowo-Technologiczny), **działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi** (lokalna szczególnie sezonowa oferta lokali gastronomicznych). Na uwagę zasługują również wyróżniająca się pod względem liczby wolnych miejsc pracy na tle innych sekcja

informacja i komunikacja (centra informacji np. Reuters czy Geoban, położone na terenie Gdyni).

Ostatnią omawianą kategorią badaną w okresie od I do końca II kwartału 2010r. jest liczba nowo utworzonych miejsc pracy. Z danych wynika, że w skali kraju najwięcej nowych miejsc pracy według sekcji było w sektorze prywatnym w **przetwórstwie przemysłowym, handlu hurtowym i detalicznym; naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle** oraz **budownictwie** - zarówno w dużych, średnich i małych przedsiębiorstwach.

W województwie pomorskim najwięcej nowo utworzonych miejsc pracy według sekcji było w **przetwórstwie przemysłowym, budownictwie** oraz **handlu hurtowym i detalicznym; naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle**, czyli niemal identycznie jak w skali kraju.

Pełna ocena i wnioski w ww. kwestiach możliwe będą jednakże dopiero po przeanalizowaniu danych na koniec IV kwartału sprawozdawczego 2010r. Różnice lub podobieństwo wartości liczbowych pomogą ustalić czy w danym przypadku chodziło o gwałtowne zmiany na rynku pracy w 2010 roku, jeśli chodzi o liczbę pracujących w konkretnej branży, czy nagle zapotrzebowanie na pracowników określonych tylko grup zawodów.

Liczba pracujących według zawodów na koniec IV kwartału 2010r. w skali kraju największa była w sektorze prywatnym w zawodach: **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** oraz **pracownicy usług osobistych i sprzedawcy**.

Wśród dużych i średnich przedsiębiorstw należy wyróżnić grupę **specjalistów**, w której również liczba osób pracujących była godna uwagi.

W województwie pomorskim najwięcej osób pracowało również w obrębie grupy: **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**, na drugim miejscu uplasowała się grupa **pracowników biurowych**. Jeśli chodzi o

pracujących w dużych i średnich przedsiębiorstwach to na pierwszym miejscu znaleźli się **specjaliści**.

W kraju najwięcej wolnych miejsc pracy według zawodów na koniec IV kwartału 2010 roku było w sektorze prywatnym w obrębie grupy **robotników przemysłowych i rzemieślników, specjalistów** oraz **pracowników biurowych**. W dużych i średnich przedsiębiorstwach najbardziej poszukiwani byli **specjaliści** i **pracownicy biurowi**. W małych firmach zaś **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**.

W województwie pomorskim najwięcej wolnych miejsc pracy według zawodów na koniec IV kwartału 2010 roku było w sektorze firm prywatnych w grupie **operatorów maszyn i urządzeń, robotników przemysłowych i rzemieślników** oraz **techników i innego średniego personelu**. Jeśli chodzi o duże i średnie przedsiębiorstwa najwięcej wolnych miejsc pracy było w obrębie grupy **specjalistów**, a następnie w grupie **robotników przemysłowych i rzemieślników** oraz **techników i innego średniego personelu**.

Liczba pracujących według sekcji na koniec IV kwartału 2010 roku dotyczyła w najbardziej znacznym stopniu w skali kraju sektora prywatnego i **przetwórstwa przemysłowego**, szczególnie w dużych przedsiębiorstwach. Na drugim miejscu znalazła się sekcja **handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle** oraz **budownictwo**.

W województwie pomorskim najwięcej wolnych miejsc pracy na koniec IV kwartału 2010 roku było w sektorze prywatnym w **przetwórstwie przemysłowym**, w małych, średnich i dużych przedsiębiorstwach. Na drugim miejscu znalazła się sekcja **budownictwa**, szczególnie w małych firmach, a na kolejnym **informacja i komunikacja**.

W przypadku nowo utworzonych miejsc pracy według sekcji w okresie od I - do końca IV kwartału 2010 roku, w skali kraju najwięcej było ich w sektorze prywatnym sekcji **handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle**, w średnich i małych firmach. Następnie w przetwórstwie

przemysłowym w dużych firmach, **budownictwie** oraz **działalności w zakresie administrowania i działalności wspierającej**.

W skali województwa pomorskiego najczęściej nowo utworzonych miejsc według sekcji w okresie od I – do końca IV kwartału 2010 roku było w **przetwórstwie przemysłowym** szczególnie w dużych i średnich firmach. Kolejną sekcją było **budownictwo**, szczególnie rozwinięte w obrębie małych firm, a także **handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle**. Wyróżnić jeszcze można sekcję **działalności w zakresie administrowania i działalność wspierającą**.

Podsumowując dane z całego okresu można zauważyć, że województwo pomorskie dość wiernie odzwierciedlało kierunek w jakim rozwijała się ogólnokrajowa gospodarka rynku pracy w 2010 roku. Głównymi sekcjami, w których pracowało najczęściej osób i było jednocześnie najczęściej wolnych miejsc pracy były: przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle. W województwie pomorskim oprócz wyżej wymienionych sekcji, na lokalny charakter gospodarki wpływały również sekcje transportu i gospodarki magazynowej, działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej oraz informacja i komunikacja.

Jeżeli chodzi o zawody to najbardziej poszukiwani byli zarówno w skali kraju jak i województwa pomorskiego specjaliści oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, a także technicy i inny średni personel. Oraz pracownicy usług osobistych i sprzedawcy.

Wszyscy, którzy dopiero zastanawiają się jakiego wyboru dokonać z szerokiej oferty kształcenia dostępnej na rynku edukacji, powinni wziąć pod uwagę sekcje i grupy zawodów, które nie pojawiły się we wcześniejszych sprawozdaniach jak np. sekcja informacji i komunikacji w województwie pomorskim, co może rokować lepszym ukierunkowaniem na potrzeby lokalnego rynku pracodawców.

Według danych GUS przedstawiających liczbę studentów wyższych uczelni w roku 2009/2010 w woj. pomorskim wynika, że studiowało na jego terenie **105** tys. osób, w tym **61,420** kobiet. W systemie studiów I stopnia studiowało **68,923** tys. osób, z czego **38,849** tys. stanowiły kobiety, natomiast w systemie studiów II stopnia studiowało **11,789** tys. osób, w tym **6,905** tys. kobiet.

Z powyższych danych wynika, iż na poziomie dość dużej ogólności, czyli nie uwzględniając specyfikacji kierunków nauczania, więcej niż połowę studiujących w woj. pomorskim stanowią kobiety.

Z danych GUS dotyczących absolwentów szkół wyższych według szkół i grup kierunków (łącznie z cudzoziemcami) za rok akademicki 2009/2010 w województwie pomorskim wynika, iż na tym terenie rynek pracy zasiliło prawdopodobnie **23,146** tys. absolwentów szkół wyższych i było ich o 139 więcej, niż w roku ubiegłym. Ponad połowę tej grupy, bo **15,178** tys. - stanowiły kobiety, których przybyło w stosunku do minionego roku o **128**.

Studia I stopnia ukończyło w 2009/2010 roku **12,257** absolwentów, czyli o **1.093** osoby więcej, niż w roku 2008/2009, a II stopnia **6.335**, czyli o **1.658** osób więcej, niż w roku 2008/2009.

Można zauważyć natomiast pewną różnicę w liczbie absolwentów studiujących w systemie zaocznym: w roku 2009/2010 spadła ona w stosunku do roku 2008/2009 o **149** osób. Liczba absolwentów studiujących dziennie zwiększyła się o **228** osób w stosunku do poprzedniego roku 2008/2009.

W mieście działają uczelnie państwowe takie jak **Akademia Morska i Akademia Marynarki Wojennej** (druga z wymienionych uczelni nie została uwzględniona w raporcie GUS chociaż kształci na kilku kierunkach cywilnych), jak również wyższe uczelnie niepubliczne w tym: **Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Wyższa Szkoła Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych i Politycznych, Pomorska Wyższa Szkoła Humanistyczna oraz Wyższa Szkoła Komunikacji Społecznej.**

Na terenie Gdyni działa od wielu lat Akademia Morska, którą ukończyło w 2010. roku **1536** studentów, w tym 848 kobiet. W porównaniu z poprzednim rokiem jest to o 205 studentów więcej, z czego 170 stanowiły kobiety. Z analizowanych danych wynika, iż **542** absolwentów uczelni odbyło studia I stopnia, natomiast **629** II stopnia. Różnica w liczbie studiujących dziennie, których było - **565**, a studiujących zaocznie - **971** – wypadła zdecydowanie na korzyść studiów niestacjonarnych, podobnie jak w roku ubiegłym.

Studenci na Akademii Morskiej kończą studia przeważnie z tytułem inżyniera – **475** osób lub licencjata – **67** osób, ale również studiuje w systemie studiów jednolitych magisterskich – **365** osób. Dużą część studentów stanowią osoby, które kontynuują naukę w systemie 2 – letnich studiów magisterskich uzupełniających, w przeważającej mierze w systemie zaocznym – **629** osób.

Na dzień 30.XI.2010 roku na Akademii Morskiej studiowało łącznie **6894** studentów, w tym **2941** kobiet. W systemie studiów dziennych uczyło się **3116** osób, w tym **1036** kobiet, a zaocznie **3778**, w tym **1905** kobiet. Można zauważyć zatem swoiste zrównoważenie się poziomów studiów zaocznych i dziennych, z pewnością w randze studiów, gdzie nauka w systemie studiów niestacjonarnych traktowana jest równorzędnie z nauką w systemie stacjonarnym.

Zdecydowana większość studentów studiuje, aby uzyskać tytuł inżyniera – **3174**, w tym **810** kobiet, a także licencjata **847**, w tym **499** kobiet. Magisterskie 5 letnie studia jednolite wybrało **1789** osób, z czego **1139** stanowią kobiety. Duża część studentów kształci się jak wspomniano wyżej w systemie uzupełniających studiów magisterskich, szczególnie zaocznie – **1499**, w tym **1004** kobiety. Na rynku pracy pozostaje jednak **735** osób po ostatnim roku studiów bez obronionego egzaminu końcowego, czyli bez wykształcenia wyższego I lub II stopnia.

Kierunek **Towaroznawstwo**, który na dzień 30.XI.2010r. studiowało **1581** osób, w tym 1190 kobiet, ukończyło ogółem **487** osób, w tym 390 kobiet, uzyskując tytuł magistra (**103**) i tytuł inżyniera (**83**).

Formę zaoczną kształcenia na tym kierunku wybrały **384** osoby, natomiast stacjonarną **103** osoby. Absolwenci towaroznawstwa są specjalistami z zakresu kontroli jakości towarów, projektowania i zarządzania procesami technologicznymi, dystrybucji towarów i ładunkoznawstwa. W opinii studentów jest to kierunek bardzo wszechstronny. Dlatego tak istotną kwestią dla jego absolwentów jest wybór odpowiedniej specjalizacji, poprzedzonej odbyciem praktyk zawodowych lub stażem, bowiem te czynniki mają wpływ na późniejsze zatrudnienie. Wielu pracodawców skłania się ku zarządzaniu przedsiębiorstwem według norm ISO 9000, które są uznawane za podstawę budowania systemów zarządzania jakością w organizacjach, bez względu na rodzaj ich działalności. Co prawda specjaliści zarządzania jakością zajmują w firmie stanowiska „scentralizowane”. Znajdują oni bowiem zatrudnienie przede wszystkim w dużych korporacjach, a dokładniej w jednostkach macierzystych tych korporacji. Ponieważ Trójmiasto nieustannie rozwija się, przyciągając coraz to nowych inwestorów, nie brak zapotrzebowania na tego rodzaju specjalistów. Szczególnie jeśli weźmie się pod uwagę wybitnie portowy i handlowy charakter Gdyni, niewielką liczbę bezrobotnych w tych zawodach oraz oferty pracy dla specjalistów z tej dziedziny pojawiające się w lokalnej prasie i na portalach internetowych.

Sytuacja na kierunku **Zarządzanie** przedstawiała się odpowiednio: ukończyło je w roku 2010 - **625** absolwentów w systemie już nie wyłącznie studiów zaocznych (jak miało to miejsce jeszcze w 2009 roku), ale również dziennych. Liczba studentów zwiększyła się o **343** osoby. Było wśród nich **67** licencjatów, **207** inżynierów oraz **101** magistrów. Ostatecznie uczelnię ukończyło 68 absolwentów studiów dziennych i 457 zaocznych.

Zlikwidowano kierunek **Zarządzanie i marketing**, co prawdopodobnie zaowocowało zwiększeniem się puli miejsc w obrębie studiów dziennych na kierunku **Zarządzanie**. Specjaliści tego kierunku czuwają nad efektywnością i wydajnością firm, dbają o ich wizerunek i

konkurencyjność. Takie zawody jak kierownik grupy produktów, specjalista ds. marketingu, menedżer ds. badań rynkowych czy kierownik ds. zakupów można powiązać z zarządzaniem w niemal każdej dużej i średniej firmie w Polsce.

Na Akademii Morskiej kierunek **Zarządzanie** studiowały na dzień 30.XI.2010 roku **2303** osoby w tym, **1140** kobiet. Studia w trybie dziennym wybrały **654** osoby, a zaocznym **1645**.

Na rynku pracy pozostało wówczas **376** osób po ostatnim roku studiów bez obronionego egzaminu końcowego, czyli bez wykształcenia wyższego I lub II stopnia.

Elektronika i Telekomunikacja, to kierunek, który wykształcił w roku 2010 tylko **49** osób, w tym tylko 2 kobiety (w roku 2009 było 71 absolwentów, w tym tylko 4 kobiety), gdzie **35** osób legitymuje się tytułem inżyniera, natomiast **14** posiada tytuł magistra. Większość osób studiowała w systemie dziennym – **30** osób, a reszta – **19** w zaocznym.

W związku z zapotrzebowaniem lokalnego rynku pracy na wysokiej klasy specjalistów i rozwój branży telekomunikacyjnej (operatorzy telefonów komórkowych, sieć internetowa) absolwenci znajdują zatrudnienie bez większych trudności.

Na Akademii Morskiej na dzień 30.XI. 2010 roku **Elektronikę i Telekomunikację** studiowało łącznie **477** osób, w tym 25 kobiet. Studia w systemie dziennym wybrało **301** osób, a zaocznym **176**.

Na rynku pozostało **36** osób po ostatnim roku studiów bez obronionego egzaminu końcowego, czyli bez wykształcenia wyższego I lub II stopnia.

Elektrotechnika to kierunek, który ukończyło na Akademii Morskiej **46** osób (w tym **1** kobieta). W roku 2009 kierunek ten ukończyło o połowę więcej studentów, bo aż 90, w tym 4 kobiety. W 2010 roku **32** ukończyło kierunek z tytułem inżynierskim, a **14** magistrów. Na tym kierunku zdobywa się umiejętności komputerowego wspomaganie projektowania w dziedzinie sieci i instalacji elektrycznych, zabezpieczania i ochrony

urządzeń elektrycznych, a także eksploatacji urządzeń technologicznych, łączeniowych, zabezpieczających, sterujących i pomiarowych zasilanych energią elektryczną.

Być może sytuacja niskiej frekwencji była brakiem chwilowego zainteresowania ze strony młodzieży w latach ubiegłych, ponieważ dane na dzień 30.XI. 2010 roku stanowią, że kierunek ten studiowało łącznie **631** osób, w tym **15** kobiet. W systemie dziennym studiowało **337** osób, a w zaocznym – **294**.

Na rynku pozostało nadal **61** osób po ostatnim roku studiów bez obronionego egzaminu końcowego, czyli bez wykształcenia wyższego I lub II stopnia.

Kierunek **Mechanika i Budowa Maszyn** ukończyło **137** studentów, w tym **3** kobiety, czyli o 20 osób więcej, niż w roku 2009. Wśród absolwentów było **86** magistrów i **51** inżynierów. Dziennie studiowało **78** osób, a zaocznie **59**.

Jest to jeden z najstarszych technicznych kierunków studiów Akademii Morskiej. Daje on absolwentom bardzo wszechstronne wykształcenie, a tym samym świetne rokowania na rynku pracy. W toku studiów student zdobywa wiedzę z zakresu nauk technicznych oraz ekonomicznych i zarządzania. Dynamicznie rozwijająca się lokalna gospodarka jest w stanie wchłonąć większość absolwentów tego kierunku.

Na dzień 30.XI.2010 roku łącznie kierunek ten studiowało na Akademii Morskiej **668** osób, w tym **23** kobiety. Przeważali studenci studiów dziennych - **417**, nad zaocznymi – **251**. Większość wybierała studia inżynierskie w systemie dziennym.

Na rynku pozostały **42** osoby po ostatnim roku studiów bez obronionego egzaminu końcowego, czyli bez wykształcenia wyższego I lub II stopnia.

Transport ukończyło w 2010 roku 87 absolwentów, w tym 58 kobiet. W ubiegłym roku **140** studentów Akademii Morskiej ukończyło ten

kierunek, także liczba absolwentów zmniejszyła się niemal o połowę w roku akademickim 2009/2010. Wśród absolwentów **46** osób ukończyło kierunek z tytułem inżyniera, a **41** osób z tytułem magistra.

Łącznie na dzień 30.XI.2010 roku studiowało ten kierunek na Akademii Morskiej **374** studentów, w tym **134** kobiety. Większość studiowała w systemie dziennym – **255** i zaocznym – **119**, niewiele osób zdecydowało się na jednolite studia magisterskie – **49**.

Na rynku pozostały **32** osoby po ostatnim roku studiów bez obronionego egzaminu końcowego, czyli bez wykształcenia wyższego I lub II stopnia.

Z pierwszej części raportu wynika, że województwo pomorskie ma dobrze rozwiniętą gospodarkę transportowo – magazynową i jest to branża stale rozwijająca się. Pracodawcy poszukują specjalistów ds. transportu w ścisłych kręgach branżowych i na otwartym rynku pracy, rzadko zgłaszając oferty pracy do tut. Urzędu.

Ze względu na specyfikę położenia Gdyni, która jest miastem portowym, na stale rozwijającą się i udoskonalaną infrastrukturę komunikacyjną (np. Trasa Kwiatkowskiego) stwierdzić można, że transport jest zdecydowanie mocną stroną gdyńskiego powiatu. Na lokalnym rynku pracy funkcjonuje wiele firm i zakładów zajmujących się spedycją i logistyką w skali krajowej i międzynarodowej. Istnieje wiele firm świadczących usługi przewozowe, (w tym transport towarów), z których oferty korzystają firmy dystrybutorskie z całego świata, dostarczając towary zarówno drogą lądową, jak i morską. Zauważyć jednak należy, że zapotrzebowanie na pracowników flot transportowych – kierowców – jest zdecydowanie wyższe, niż na specjalistów ds. transportu.

Kierunek **Nawigacja** ukończyło **105** absolwentów, czyli o 32 osoby mniej, niż w roku ubiegłym. Po studiach inżynierskich było **21** studentów, a **83** po studiach magisterskich.

Absolwenci tego kierunku zasilają przede wszystkim kadrę transportu morskiego i śródlądowego, często pracując poza granicami

kraju, na jednostkach morskich zagranicznych armatorów. Na lokalnym rynku pracy działa wiele firm i agencji zatrudnienia starających się o wysoko wyspecjalizowanych, wykwalifikowanych pracowników. Nawigatorzy mogą pracować w jednostkach organizacyjnych związanych z żegluga oraz szeroko rozumianą gospodarką morską, jak również zajmować się nawigacją obiektów, środków transportu i komunikacji, pozycjonowaniem, trajektorią oraz bezpieczeństwem ruchu. Kierunek ten wciąż ma opinię jednego z bardziej prestiżowych na Akademii Morskiej i ukończenie go jest z reguły samo w sobie dobrą rekomendacją dla pracodawców, którzy chętnie zatrudniają jego absolwentów. Oferty pracy na statkach i innych jednostkach transportu morskiego, w zasadzie, nie są składane w tut. Urzędzie, ponieważ duża część absolwentów pracuje na statkach, które są własnością armatorów zagranicznych.

Łącznie na kierunku Nawigacja studiowały na dzień 30.XI.2010 roku **804** osoby, w tym **91** kobiet. Studia w systemie dziennym wybrały **494** osoby, a zaoczne – **310** osób. Większość wybrała studia inżynierskie – **655** osób, a jednolite studia magisterskie – **92** osoby.

Na rynku pozostało **36** osób po ostatnim roku studiów bez obronionego egzaminu końcowego, czyli bez wykształcenia wyższego I lub II stopnia.

Na Akademii Morskiej powstał nowy kierunek: **Inżynieria Bezpieczeństwa**. Na dzień 30.XI.2010 roku liczba studentów wynosiła **56** osób, w tym **23** kobiety. Studenci studiują w trybie dziennym i jako absolwenci otrzymują tytuł inżyniera.

Z danych PUP Gdynia wynika, że zarejestrowali się jako bezrobotni absolwenci Akademii Morskiej w zawodach (wg ostatniego wykonywanego zawodu):

- Inżynier zaopatrzenia, transportu i magazynowania (1 osoba),
- Inżynier mechanik – technologia mechaniczna (1 osoba),
- Specjalista żywienia człowieka (1 osoba),
- Pedagog (1 osoba),
- Specjalista ds. integracji europejskiej (1 osoba),

- Specjalista ds. organizacji i rozwoju transportu (1 osoba),
- Specjalista ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych (1 osoba),
- Specjalista ds. zamówień publicznych (1 osoba),
- Pozostali specjaliści ds. administracji i rozwoju (1 osoba),
- Specjalista ds. kadr (1 osoba),
- Specjalista ds. marketingu i handlu (4 osoby),
- Specjalista zastosowań informatyki (1 osoba),
- Ekonomista (1 osoba),
- Oficer pokładowy (1 osoba),
- Technik ekonomista (2 osoby),
- Technik prac biurowych (2 osoby),
- Recepcjonista (1 osoba),
- Fakturzystka (1 osoba),
- Sprzedawca (2 osoby).

W PUP Gdynia było zarejestrowanych w 2010 roku łącznie **25** absolwentów Akademii Morskiej w Gdyni, co wydaje się dobrym wynikiem dla uczelni i świadczy o tym, że jej studenci nie mają większych problemów ze znalezieniem pracy po zakończeniu nauki.

Pomorska Wyższa Szkoła Humanistyczna w Gdyni (PWSH), jest niepaństwową wyższą szkołą zawodową. W roku 2009/2010 ukończyło ją **413** absolwentów z tytułem licencjata, o **64** osoby więcej, niż w roku ubiegłym. Większość absolwentów kształciła się w systemie studiów niestacjonarnych – **383** osoby.

Pedagogikę na ww. uczelni ukończyło **188** osób, a na dzień 30.XI.2010 roku studiowało ją na PWSH **658** osób.

Na kierunku **Nauczanie początkowe z wychowaniem przedszkolnym** studiowało **109** osób. Absolwenci tego kierunku mają duże szanse na zrealizowanie lokalnego zapotrzebowania na deficytowy w chwili obecnej zawód wychowawcy w placówkach oświatowych,

wychowawczych i opiekuńczych. Na lokalnym rynku pracy pojawiają się coraz częściej oferty pracy dla nauczycieli przedszkoli, ze względu na licznie powstające przedszkola prywatne oraz rosnące zapotrzebowanie społeczne na tego typu usługi.

Kierunek **Nauczanie początkowe** na dzień 30.XI.2010 roku studiowało na PWSH **420** osób, w tym **417** kobiet (ten kierunek jest zdominowany przez kobiety).

Podobnie kształtuje się sytuacja, jeśli chodzi o kierunek **Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza**, który ukończyły **79** osób z tytułem licencjata w systemie studiów zaocznych.

Kierunek **Pedagogika Opiekuńczo – Wychowawcza** studiowało na dzień 30.XI. 2010 roku **238** osób, w tym **157** kobiet.

Łączna liczba absolwentów kierunków filologicznych wyniosła w roku 2008/2009 **136** osób, w roku 2009/2010 zwiększyła się o **51** osób, z wynikiem **187** absolwentów.

Na dzień 30.XI.2010 roku studiowało kierunki filologiczne na PWSH **488** osób, w tym **347** kobiet. Przeważnie wybierano studia zaoczne – **277** osób.

Absolwentów **Filologii angielskiej** odnotowano **175** osób, w tym **145** kobiet, z uzyskanym tytułem licencjata. W zasadzie absolwenci anglistyki nigdy nie mieli kłopotów ze znalezieniem zatrudnienia. Zawód lektora języka obcego, w tym głównie lektora języka angielskiego, należy wciąż do zawodów, na który jest popyt na lokalnym rynku pracy.

Na dzień 30.XI.2010 roku Filologię angielską studiowały na PWSH **373** osoby, w systemie studiów dziennych – **96** osób, a zaocznym – **277**.

Filologię germańską ukończyło w trybie studiów zaocznych **12** absolwentów z tytułem licencjata.

Na dzień 30.XI.2010 roku Filologię germańską studiowały **43** osoby, w tym **38** kobiet, wyłącznie w systemie studiów niestacjonarnych.

Brak natomiast w roku 2009/2010 absolwentów kierunku **Skandynawistyka**. W roku ubiegłym - 2008/2009 było **9** absolwentów

tego kierunku z tytułem licencjata, którzy odbyli naukę w systemie dziennym.

Nowością w roku 2009/2010 jest natomiast nowy kierunek kształcenia w ramach wydziału Podgrupy humanistycznej – **Filologia hiszpańska**.

Na dzień 30.XI.2010 roku studiowały ten kierunek zaocznie **32** osoby i pierwszych absolwentów legitymujących się tytułem licencjata można się spodziewać w 2011/2012 roku.

Kierunek **Kulturoznawstwo** ukończyło w roku 2009/2010 w systemie studiów zaocznych z tytułem licencjata **21** absolwentów, w tym **9** kobiet.

Na dzień 30.XI.2010 roku studiowały ww. kierunek **122** osoby, w tym 60 kobiet, w systemie zaocznym.

Kierunek **Praca socjalna** ukończyło w roku 2009/2010 w systemie studiów zaocznych z tytułem licencjata **17** absolwentów – same kobiety.

Na dzień 30.XI.2010 roku na ww. kierunku studiowało na PWSH **46** osób, w tym **45** kobiet, w systemie studiów niestacjonarnych.

Na 30.XI.2010 roku studiowały na PWSH **1274** osoby, w tym **1026** kobiet. Większość studentów wybierała system kształcenia niestacjonarnego – **1178**, nad stacjonarny – **96**.

Wszyscy absolwenci uzyskali pełnoprawne tytuły i obronili się w terminie.

Z danych PUP Gdynia wynika, że zarejestrowali się jako bezrobotni absolwenci PWSH w zawodach (wg ostatniego wykonywanego zawodu):

- Pedagog (2 osoby),
- Filolog – filologia obcojęzyczna (1 osoba).

W PUP Gdynia było zarejestrowanych w 2010 roku łącznie **3** absolwentów Pomorskiej Wyższej Szkoły Humanistycznej w Gdyni, co wydaje się dobrym wynikiem dla uczelni i świadczy o tym, że jej studenci nie mają większych problemów ze znalezieniem pracy po zakończeniu nauki.

Kolejną omawianą niepubliczną uczelnią wyższą jest **Wyższa Szkoła Komunikacji Społecznej w Gdyni**, która wykształciła **73** politologów, w tym **36** kobiet z tytułem licencjata.

Na dzień 30.XI.2010 roku kierunek ten studiowało **168** osób, w tym **77** kobiet, z reguły w systemie zaocznym.

Absolwenci tej uczelni, podobnie jak osoby, które ukończyły wcześniej omawiane kierunki związane z zarządzaniem, mogą znaleźć zatrudnienie w aparacie administracyjno-biurowym, organizacjach pozarządowych, służbach cywilnych itp. Jednakże fakt, iż inne uczelnie (szczególnie niepubliczne) również kształcą studentów o podobnym profilu, może oznaczać dla absolwentów konieczność kontynuowania nauki w celu zdobycia węższej specjalizacji zawodowej, niekoniecznie związanej z politologią.

Na dzień 30.XI.2010 roku na WSKS studiowało **237** osób, w tym **141** kobiet w większości w systemie studiów zaocznych.

Nowym kierunkiem na ww. uczelni była **Pedagogika**, którą studiowało łącznie **69** osób, natomiast pierwszych absolwentów można się spodziewać w roku 2011/2012.

Z danych PUP Gdynia wynika, że zarejestrowali się jako bezrobotni absolwenci WSKS w zawodach (wg ostatniego wykonywanego zawodu):

- Politolog (2 osoby).

W PUP Gdynia było zarejestrowanych w 2010 roku łącznie **2** absolwentów Wyższej Szkoły Komunikacji Społecznej w Gdyni, co wydaje się dobrym wynikiem dla uczelni i świadczy o tym, że jej studenci nie mają większych problemów ze znalezieniem pracy po zakończeniu nauki.

Najstarszą i najdłużej działającą na terenie Gdyni uczelnią prywatną jest **Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego**. Od wielu lat kształci kadry dla biznesu.

W roku ubiegłym lokalny rynek pracy zasiliło **672** absolwentów uczelni, w tym **465** osób legitymujących się tytułem licencjata, a **147** magistra. Uczelnia specjalizuje się przede wszystkim w ofercie studiów

niestacjonarnych i studiowało na nich **556** osób, w odróżnieniu do studiów stacjonarnych – **56** osób.

W 2009 roku szkoła poszerzyła ofertę edukacyjną i jej mury opuścił pierwszy rocznik absolwentów kierunku **Finanse i Rachunkowość** – **38** licencjatów studiujących w systemie zaocznym. W 2010 roku kierunek ten ukończyło **34** absolwentów w systemie zaocznym, legitymując się tytułem licencjata.

Kierunek **Administracja** ukończyło **80** osób i otrzymały one tytuł licencjata.

Zdecydowana większość społeczności uczelni studiowała kierunek **Zarządzanie**. Ukończyło go ogółem **498** studentów, w tym **351** osób z tytułem licencjata, a **147** magistra. Absolwenci tego kierunku mieli szerokie możliwości zatrudnienia w aparatach administracyjnych trójmiejskich urzędów i placówek państwowych, jak również na różnych szczeblach działów administracyjnych i marketingowych firm prywatnych. Kierunki kształcenia na wyżej omawianej uczelni są na tyle wszechstronne, że absolwenci najprawdopodobniej spełniają kryteria wymogów na stanowiska specjalistów i nie mają większych trudności ze znalezieniem pracy.

Łącznie w WSAiB studiowało na dzień 30.XI.2010 roku **2695** osób, w tym **1613** kobiet. Studia dzienne wybrało **236** osób, a w systemie zaocznym studiowało 2459 osób. Na rynku pozostało **64** osoby po ostatnim roku studiów bez obronionego egzaminu końcowego, czyli bez wykształcenia wyższego I lub II stopnia.

Uczelnia poszerzyła w 2009 roku ofertę kształcenia i wprowadziła 3 nowe kierunki:

- Logistyka, którą studiowały zaocznie na dzień 30.XI.2010 roku **102** osoby, w tym **34** kobiety;
- Prawo, które studiowały dziennie i zaocznie **184** osoby, w tym **117** kobiet;
- Bezpieczeństwo wewnętrzne, które studiowało dziennie i zaocznie **239** osób, w tym **91** kobiet;

Pierwsi absolwenci kierunków **Logistyki** i **Bezpieczeństwa wewnętrznego** otrzymają tytuł licencjata w roku 2011/2012, natomiast absolwenci **Prawa** – tytuł magistra w roku 2014/2015.

Z danych PUP Gdynia wynika, że zarejestrowali się w 2010r. jako bezrobotni absolwenci WSAiB w zawodach (wg ostatniego wykonywanego zawodu):

- Bez zawodu (1 osoba),
- Inżynier mechanik – technologia mechaniczna (1 osoba),
- Specjalista ds. finansów (1 osoba),
- Specjalista administracji publicznej (1 osoba),
- Specjalista ds. kadr (1 osoba),
- Pozostali specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi (2 osoby),
- Technik ekonomista (1 osoba),
- Pracownik przygotowujący posiłki typu Fast food (1 osoba).

Ostatnią omawianą prywatną szkołą wyższą jest **Szkoła Wyższa Prawa i Dyplomacji** (znana do 2010 roku jako Wyższa Szkoła Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych i Politycznych w Gdyni).

Jest to uczelnia, która kształci niewielką grupę studentów, ale dzięki temu jej mury opuszczają bardzo dobrze wykształceni specjaliści.

Na dzień 30.XI.2010 roku na ww. uczelni studiowały **422** osoby, w tym **241** kobiet, w większości w systemie studiów stacjonarnych.

Kierunek **Stosunki międzynarodowe** ukończyło w systemie studiów dziennych **33** absolwentów, **16** z tytułem licencjata i **17** z tytułem magistra.

Na dzień 30.XI.2010 roku studiowały ww. kierunek **102** osoby, w tym **47** kobiet, wyłącznie w systemie studiów stacjonarnych.

Prawo ukończyło w roku 2009/2010 **36** osób, w tym **15** kobiet z tytułem magistra.

Na dzień 30.XI.2010 roku studiowało ww. kierunku **171** osób, w tym **85** kobiet, wyłącznie w systemie studiów stacjonarnych.

Informatykę ukończyły 4 osoby z tytułem licencjata. Na dzień 30.XI.2010 roku na ww. kierunku studiowało **13** osób, w tym **1** kobieta, wyłącznie w systemie studiów stacjonarnych.

Uczelnia utworzyła z rokiem 2009/2010 nowy kierunek kształcenia : **Finanse i Rachunkowość** – i na dzień 30.XI.2010 roku studiowało na nim **136** osób, w tym **108** kobiet, zarówno w systemie dziennym jak i zaocznym.

Z danych PUP Gdynia wynika, że zarejestrowali się jako bezrobotni absolwenci:

- Steward statku morskiego (1 osoba).

W PUP Gdynia był zarejestrowany w 2010 roku 1 absolwent Wyższej Szkoły Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych i Politycznych w Gdyni, co wydaje się dobrym wynikiem dla uczelni i świadczy o tym, że jej studenci nie mają większych problemów ze znalezieniem pracy po zakończeniu nauki.

Akademia Marynarki Wojennej w Gdyni, która kształci na kierunkach cywilnych nie została uwzględniona w raporcie GUS i w związku z brakiem danych na temat placówki nie będzie ona w dalszej części omawiana.

II. Analiza szkół policealnych, ponadgimnazjalnych, zawodowych w Gdyni za rok szkolny 2009/2010 oraz prognoza na rok 2011.

Ogólnie szkoły policealne w roku 2010 roku ukończyło **972** osoby, czyli o 771 osób więcej, niż w roku ubiegłym. Informacja ta świadczy o tym, że absolwenci starają się dostosować swój poziom wykształcenia do wymagań rynku pracy i zdobywają bardziej wyspecjalizowane umiejętności korzystając z szybkiej i przystępnej (darmowe i krótkoterminowe kształcenie) formy szkół policealnych.

Według kierunków kształcenia najczęściej absolwentów z wykształceniem policealnym uzyskało zawód: **technika usług kosmetycznych (117)** lub pozostało nadal **bez zawodu (183)**.

Analizując łącznie absolwentów z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym według struktury zawodowej, najczęściej było osób bez zawodu – **225**, a następnie **Techników usług kosmetycznych (139)**, **Techników hotelarstwa (96)**, **Techników administracji (82)** oraz **Techników ekonomistów (65)**. Znając te faktyczne dane liczbowe należałoby odradzić wybór podobnych kierunków kształcenia, ze względu na możliwe nasycenie lokalnego rynku pracy. W określeniu sytuacji pomogą poniższe dane, które przedstawia sytuację progностyczną na rok 2011, dzięki czemu wybór kierunku nauki zawodu będzie bardziej dostosowany do realnej sytuacji.

Odpowiednio zatem największą liczbę absolwentów statystyki GUS przewidywały w 2011 roku w zawodach (łącznie szkoły policealne i średnie zawodowe): **Technik spedytor (254)**, **Technik usług kosmetycznych (175)**, **Technik mechanik (118)**, **Technik informatyk (116)** oraz **Technik ekonomista (93)**.

Jak wspomniano już wcześniej w powyższej analizie, Gdynia i całe województwo pomorskie mają potencjał i zaplecze gospodarcze w postaci silnie rozwiniętej branży transportowo – magazynowej. Należałoby jednak wykazać daleko idącą ostrożność w podejmowaniu decyzji o wyborze kształcenia w kierunku spedycji i logistyki, w związku z narastającą potencjalną konkurencją w postaci dużej liczby osób o podobnym wykształceniu. Inaczej przedstawiać się jednak może sytuacja dla osób, które swoją przyszłość wiążą z założeniem działalności gospodarczej w tej

branży. Prawdopodobnie takie osoby zdecydują się na kontynuowanie nauki na wyższym szczeblu w połączeniu z kierunkami związanymi z zarządzaniem przedsiębiorstwem.

Technika i szkoły średnie zawodowe w Gdyni w analizowanym okresie ukończyło **677** uczniów. Najwięcej wśród nich było: **Techników ekonomistów** (65) i **Techników mechaników** (65), a następnie **Techników informatyków** (58) oraz **Techników spedytorów** (52).

Co do przewidywanych absolwentów w roku 2011 wynika, iż na poziomie techników i liceów zawodowych najwięcej osób ukończy szkoły w zawodzie **Technik ekonomista** (93), **Technik mechanik** (69) oraz **Technik informatyk** (55).

Lokalny rynek pracy dość dobrze radzi sobie z ciągłym napływem techników ekonomistów, ponieważ niemal w każdej firmie niezbędna jest obsługa biurowa, czy księgowa. Natomiast trudności ze znalezieniem pracy mogą napotkać technicy mechanicy, ponieważ najważniejszym kryterium tego zawodu są umiejętności praktyczne oraz doświadczenie. Kilkutygodniowe praktyki uczniowskie w trakcie odbywania nauki nie wystarczają do przygotowania absolwentów do pracy w zawodzie.

Branża IT również rządzi się pewnymi specyficznymi regułami – wykształcenie techniczne może wystarczyć osobom, które są „samoukami” i samodzielnie uczą się obsługi programów, natomiast bardziej wyspecjalizowane umiejętności programowania, które są pożądane przez pracodawców – wymagają kształcenia na wyższym poziomie, z reguły na uczelniach technicznych.

Obserwując kierunek kształcenia średniego ogólnokształcącego – bez zawodu było ich zdecydowanie najwięcej, w stosunku do liczby absolwentów kończących inne typy szkół średnich, bo aż **2239** osób. Są to najczęściej potencjalni kandydaci na studia wyższe, ponieważ posiadane wykształcenie na tym poziomie nie gwarantuje obecnie silnej pozycji zawodowej na rynku pracy. W momencie kiedy na rynku pracy

poszukiwani są specjaliści, osoby z wykształceniem ogólnokształcącym są niejako „zmuszone” do obrania dalszej drogi kształcenia, zmierzającej do „określenia” konkretnych umiejętności zawodowych. Wydaje się więc, że aktualnie lepszym rozwiązaniem byłby wybór szkoły średniej zawodowej, której ukończenie nie wyklucza kontynuowania nauki na uczelniach wyższych, zapewnia natomiast szersze perspektywy rozwoju zawodowego.

Wykształcenie zasadnicze zawodowe w 2010r. ukończyło 328 osób. Najwięcej absolwentów kształciło się w zawodach: **Kucharz małej gastronomii** (67), **Monter kadłubów okrętowych** (65), **Mechanik pojazdów samochodowych** (56). Podobnie było w roku ubiegłym, zmieniły się tylko dość nieznacznie wartości liczbowe, przy zachowaniu jednak tej samej struktury zawodowej.

W roku 2011 przewidywana pula największej liczby absolwentów miała wyglądać następująco: **Kucharz małej gastronomii** (73), **Fryzjer** (49) oraz **Mechanik pojazdów samochodowych** (42).

Jeśli chodzi o zawód kucharza, mimo, że co roku pojawiają się nowi absolwenci tego zawodu, rynek pracy radzi sobie w stopniu zadowalającym z ich napływem. Trójmiasto, w tym Gdynia jest miastem oferującym szeroki zakres usług gastronomicznych dla stałych mieszkańców, jak i turystów. Na terenie Gdyni, lecz również wielu miejscowościach nadmorskich województwa pomorskiego działa wiele punktów gastronomicznych zapewniających szczególnie w sezonie pracę dla kucharzy i obsługi kelnerskiej.

Zawód **Fryzjer** wiąże się również z sektorem usług, podobnie jak branża gastronomiczna. Specyfika tego zawodu ma jednak inny charakter – przeważnie osoby posiadające takie wykształcenie prowadzą swoje własne, często jednoosobowe firmy. Kwalifikacje zdobywają raczej poprzez skomplikowany system szkoleń zawodowych, niż kształcąc się w systemie jednolitym na uczelniach i szkołach wyższego szczebla. Jest to zawód niezmiennie popularny i potrzebny, szczególnie, że dość w swoim charakterze „freelance”- (freelancer – osoba wykonująca wolny zawód),

czyli niezależny od rynku pracodawców. Zmiany w obrębie społeczno – kulturalnym również sprzyjają rozwojowi tego typu usług.

III. Analiza absolwentów zarejestrowanych w PUP w Gdyni według szkół i zawodów w roku 2009 oraz przewidywani absolwenci w roku 2010.

Z danych dot. struktury zawodowej absolwentów wynika, że w PUP Gdynia zarejestrowanych na koniec 2010 roku było **34** absolwentów, w tym: **20** osób ze szkół średnich technicznych, **13** osób z liceów ogólnokształcących oraz **1** osoba z zasadniczych szkół zawodowych.

Ze **szkół średnich technicznych** (technika, licea zawodowe) w rejestrze znaleźli się:

- Technik geodeta (1 osoba),
- Technik drogownictwa (1 osoba),
- Plastyk (1 osoba),
- Technik budownictwa (1 osoba),
- Technik organizacji usług gastronomicznych (3 osoby),
- Technik hotelarstwa (2 osoby),
- Kucharz (1 osoba),
- Technik ekonomista (8 osób),
- Technik elektronik (1 osoba),
- Technik informatyk (1 osoba),

Spośród absolwentów **liceów ogólnokształcących** w PUP Gdynia na koniec 2010 roku zarejestrowanych było 13 osób.

W rejestrze PUP Gdynia pozostał na koniec 2010r. również 1 absolwent **zasadniczych szkół zawodowych** w zawodzie: **mechanik pojazdów samochodowych**.

Analiza danych pod kątem konkretnych szkół funkcjonujących na terenie Gdyni oraz uzyskiwanych zawodów przez absolwentów tych szkół w roku 2010 wskazuje, iż spośród **szkół policealnych** najwięcej absolwentów ukończyło **Niepubliczną Policealną Szkołę Zawodową „Żak”** w zawodzie Technika spedytora. Na czele **szkół średnich technicznych** było **Technikum Ekonomiczne**, które wygenerowało na rynek pracy Techników ekonomistów. Spośród **Liceów ogólnokształcących** najwięcej uczniów ukończyło **II Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Gdyni**.

W przypadku **Zasadniczych szkół zawodowych** najwięcej absolwentów ukończyło **Zasadniczą Szkołę Zawodową Nr 7**, w zawodzie Kucharz małej gastronomii.

Wnioski

W PUP Gdynia najwięcej osób zarejestrowanych na koniec roku 2010 było bez zawodu – 397 osób Są to osoby w trudnej sytuacji na rynku pracy, ponieważ z reguły pracodawcy oczekują konkretnych umiejętności od kandydatów do pracy i zgłaszają zapotrzebowanie na ściśle określone stanowiska pracy – zawody. Biorąc pod uwagę samą liczbę przewidywanych w 2011 roku absolwentów – 2949 osób bez zawodu, nie uwzględniając innych osób o podobnych kwalifikacjach pozostających na rynku pracy, stwarza to potrzebę utworzenia ok. 3000 miejsc pracy dla tej grupy zawodowej. Ponieważ potrzeby rynku pracy wykazują zainteresowanie innymi grupami zawodów, przed osobami, które ukończyły edukację na poziomie średnim ogólnym, stoi konieczność dalszego uzupełniania wiedzy. Można zatem wnioskować, że większość absolwentów będzie kontynuowała naukę w szkołach policealnych lub na studiach wyższych.

Dokładnie 496 osób było zarejestrowanych w PUP Gdynia na koniec 2010 roku w zawodzie **Sprzedawcy** i dość duża grupa absolwentów przewidywana w roku 2011 – 520 osób, zasilić ma lokalny rynek pracy. Zawód sprzedawcy charakteryzował się zawsze w obszarze Gdyni dużą

dynamiką. Dość łatwo jest znaleźć zatrudnienie w tym zawodzie, jednakże pracownicy ze względów osobistych, czy np. przejściowe kłopoty pracodawcy, nie pracują długo w tym samym miejscu. Wraz z nabyciem doświadczenia rozwijają też karierę zawodową, ponieważ awans zawodowy następuje dość szybko, szczególnie w przejrzystych, nowoczesnych strukturach kadrowych sieci sklepów o ogólnokrajowym zasięgu. Sprzedawcy o odpowiednich kwalifikacjach nie powinni mieć kłopotów z wejściem na rynek pracy.

Zdecydowanie odczuwalna dla rynku pracy może okazać się jednak duża liczba absolwentów w zawodzie **Technika spedytora**. Co prawda Gdynia jako miasto – ma w planach utworzenie tzw. Doliny Logistycznej, skupiającej firmy przewozowe, spedytorskie i centra logistyczne wraz z magazynami w nowo utworzonej lokalizacji, jednakże są to plany dość odległe i pozostające w fazie zamierzeń. Z jednej strony pozytywnym faktem wydaje się to, że pracodawcy znajdą dobrze przygotowaną kadrę, jeżeli nastąpi wyraźne zapotrzebowanie na rynku pracy na tego rodzaju specjalistów. Z drugiej strony pojawiają się wątpliwości, czy wykształcenie średnie zawodowe będzie wystarczająco zaspokajało potrzeby pracodawców, lub czy będą oni potrzebowali pracowników niższego szczebla.

Jeżeli chodzi o absolwentów szkół wyższych, to można zauważyć, że rynek pracy niejako „wyrównał się”, w taki sposób, że z reguły większości absolwentów udaje się po ukończeniu studiów podjąć pracę zawodową. Faktem pozostaje jednak to, że rynek pracy niejako sam wymusza selekcję przyszłych pracowników. Z jednej strony bowiem widać dążenie rynku do ścisłej specjalizacji – i tu mają szansę zdolni specjaliści – szczególnie w branży IT, biotechnologii i innych kierunkach technicznych (budownictwo), a z drugiej strony beneficjentami mogą zostać absolwenci kierunków z natury „elastycznych”, po których można wykonywać różnego rodzaju prace (kierunki filologiczne, zarządzanie i marketing, ekonomia).

Z obserwacji rynku pracy i samego zainteresowania programami stażowymi w PUP Gdynia można zauważyć, że młodzież już podczas nauki

jest wyraźnie bardziej aktywna, niż w latach ubiegłych. Nie jest już wynikiem żadnej „mody” oczekiwanie, że przyszły kandydat w trakcie studiów wykazywał już inicjatywę i kreatywność w zdobywaniu doświadczenia zarówno życiowego, jak i zawodowego.

Absolwent, który „tylko studiował” – nie dostanie wymarzonej pracy i będzie zmuszony do pracy poniżej swoich kwalifikacji.

Należy pamiętać o zachowaniu pewnej równowagi w budowaniu swojej ścieżki zawodowej, ponieważ ryzyko „przekwalifikowania się” również może zagrażać osobom z tytułami doktorantów, którzy nie poprą swojej wiedzy żadnym doświadczeniem, czy praktyką zawodową i pozostaną mało aktywni na rynku pracy.

Według informacji o sytuacji na rynku pracy województwa pomorskiego rok 2010 był okresem stopniowego stabilizowania się sytuacji gospodarczej w regionie, w tym na rynku pracy. W 2010 r. odnotowano wzrost produkcji sprzedanej w przemyśle i wartości produkcji budowlano – montażowej, co pokrywa się z informacjami zawartymi w pierwszej części analizy danych związanych z fluktuacją zatrudnienia i zapotrzebowaniem na pracowników w branżach przemysłowej i budowlanej. Kiedy jednak przypatrzymy się kierunkom i zawodom absolwentów, nie są one kompatybilne z aktualnymi potrzebami pracodawców na rynku pracy i sytuacją gospodarczą regionu. Konieczna zdaje się przede wszystkim ocena możliwości rynku pracy na poziomie lokalnym i jego specyfika, którą wyrażam nadzieję, udało się choć w niewielkim stopniu nakreślić w tym raporcie.